

Torenklanken

Tijdens de festiviteiten in 1981 van Wormer 700 Jaar Tolvrj gingen vele Wormers in klederdracht. Herkent u ze nog? FOTO HISTORISCH GENOOTSCHAP WORMER

ALGEMENE LEDENVERGADERING 2023 door Lucie Koelemeijer

Deze jaarlijkse bijeenkomst vindt als vanouds plaats in de Stoomhal en wel op donderdag 23 maart aanstaande.

Het bestuur van het Genootschap heeft naast de gebruikelijke formaliteiten die bij zo'n vergadering horen, plaats ingeruimd voor Mathilde Kors van het Waterlands Archief die ons meeneemt naar de oorlogsjaren '40-'45.

En herinnert u zich nog de festiviteiten rond *Wormer 700 Jaar Tolvrj*? De film die daarover is gemaakt, wordt na de pauze gedraaid.

En dan nog iets anders. De redactie van Torenklanken spant zich iedere keer in om naast de 'mededelingen' ook andere verhalen uit ons gezamenlijk verleden te brengen. Soms wordt er door u gevraagd een keer aandacht te willen geven aan een bepaalde gebeurtenis of een speciaal persoon. Daar zijn wij heel blij mee. Het laat uw betrokkenheid bij het Genootschap zien. Ik zou zeggen: schroom niet een verzoek naar voren te brengen. De redactie buigt zich erover en onderneemt actie wanneer genoeg gegevens te achterhalen zijn. <

'Er sal nie mee gekladdebotterd worre'.

Op 26 november jl. hadden we eindelijk weer eens onze Genootschapsdag waar u het Jaarboek kon ophalen. De lezing van de tentoonstelling van de afbeeldingen uit het Jaarboek kon op veel belangstelling rekenen. Op 23 maart houden we onze jaarlijkse Algemene Ledenvergadering in de Stoomhal. Behalve de gebruikelijke agendapunten van de vergadering is er ook een interessante lezing en een leuke film te zien. Verder in deze Torenklanken vindt u de vergaderstukken.

We hebben Mathilde Kors van het Waterlands Archief in Purmerend bereid gevonden om iets te vertellen over twee oorlogsarchieven uit Wormer die bij het Waterlands

Archief te vinden zijn: die van verzetsman Jan Kuijper (1907) en het archief van Piet Grandiek (1924) die als dwangarbeider in Duitsland te werk was gesteld. Verder vertonen we een film van *Wormer 700 jaar tolvrij*. Misschien was u er ook zelf bij (ik wel), in ieder geval leuk om terug te zien. Tot de 23ste maart in de Stoomhal!

Als bestuur van ons Genootschap hebben we een brief gestuurd aan college en gemeenteraad over de gevelsteen van de Bartelsluis. Het *Noordhollands Dagblad* besteedde er de nodige aandacht aan. De brief van het bestuur is te vinden op blz. 9 <

INTERVIEW HGW dringt bij college en raad Wormerland aan op restauratie

Gevelsteen voor Bartelsluis is al lang klaar, nu de Bartelsluis nog

De gevelsteen die in de tuin bij het Honig Breehuys lag, ligt nu gerepareerd en wel bij de Beschuitstoren in Wormer. En dat blijft voorlopig nog zo. Al hoort de Bartelsluis eindbestemming te zijn. Dat laatste is althans de vurige wens van het Historische Genootschap Wormer (HGW). Het HGW heeft de gemeente Wormerland er een brief over gestuurd.

Koos Reijtsma

Wormer/Engewormer ■ Want de Beschuitstoren is zelf weliswaar van grote historische betekenis voor Wormer en Jisp, vanwege de vele beschuitbakkers die er ooit werkten, maar deze steen hoort daar niet. Die komt uit de Bartelsluis in het gelijknamige buurtschap in de Engewormer, op de fietsroute tussen de Wijdewormer en Wormer. Probleem is, die Bartelsluis moet

CORRECTIE

In Torenklanken 68/2022 stond in het artikel van Aafke Smit over School West een storende fout. Op pagina 9, tweede kolom, stond: 'We weten niet wat er met Jan Kuiper is gebeurd'. Het woordje **niet** had hier niet moeten staan, want Aafke wist wel degelijk wat er met Jan Kuiper is gebeurd. In de door haar aangeleverde tekst stond het dan ook correct. Door de redactie was het woordje toegevoegd. Ten onrechte dus. <

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING

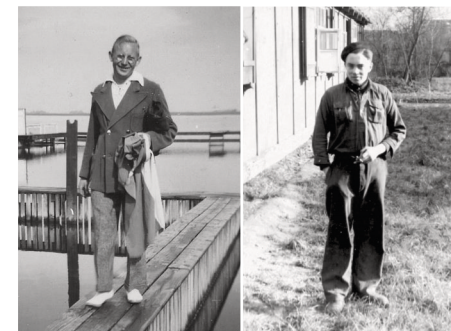
23 MAART OM 20.00 UUR IN DE STOOMHAL, INLOOP VANAF 19.30 UUR

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Verslag van de ledenvergadering van 2 juni 2022
4. Jaarverslag van de secretaris
5. Financiën:
 - a. Verslag van de penningmeester
 - b. Verslag van de kascommissie
 - c. Vaststelling jaarrekening 2022
 - d. Verkiezing nieuwe kascommissie
6. Contributievoorstel
Als gevolg van de inflatie (w.o. druk- en verzendkosten, huur Stoomhal) stelt het bestuur voor om met ingang van 1-1-2024 de contributie vast te stellen op € 20,- per jaar.
7. Bestuursverkiezing
 - Aftredend is de penningmeester, de heer Marc van der Hout, herkiesbaar.
 - Aftredend is het algemeen bestuurslid, de heer Marc Grandiek, herkiesbaar. Tegenkandidaten kunnen tot een week voor de vergadering worden aangemeld bij de secretaris: secretaris@genootschapwormer.nl
8. Toelichting op de activiteiten van ons Genootschap in 2023
9. Rondvraag
10. Sluiting

Aansluitend: lezing door Mathilde Kors over Jan Kuijper en Piet Grandiek

Lezing door Mathilde Kors, coördinator publiek en plaatsvervangend archivaris van het Waterlands Archief in Purmerend. Zij zal iets vertellen over twee oorlogsarchieven uit Wormer die bij het Waterlands Archief te vinden zijn: die van verzetsman Jan Kuijper (1907) en het archief van Piet Grandiek (1924) die als dwangarbeider in Duitsland te werk was gesteld.

Wie waren deze mannen en welke bijzondere stukken zijn van hen in de archieven bewaard gebleven? Tijdens de presentatie zijn bijvoorbeeld oude foto's te zien en een aantekenboekje van Kuijper uit 1944. Van Piet Grandiek zijn onder andere brieven te zien die hij vanuit Duitsland naar zijn familie schreef. De bewogen oorlogsgeschiedenis van deze twee Wormers komt zo heel dichtbij!

Links Jan Kuijper, rechts Piet Grandiek.
FOTO'S WATERLANDS ARCHIEF

Na de pauze

Film *Wormer 700 Jaar Tolvrij* samengesteld door Albert Stol op basis van aan ons Genootschap geschonken filmopnamen van de festiviteiten in de week van 23-30 mei 1981 van Thom Ammeraal en C. Minke. <

CONCEPT VERSLAG ALV 2 JUNI 2022

Kort verslag van de algemene ledenvergadering van het Historisch Genootschap Wormer, gehouden op 2 juni 2022 in de Stoomhal te Wormer. Aanvang 20.00 uur, aanwezig ca. 50 leden

1. Opening

Peter Roos opent de vergadering en heet alle aanwezigen hartelijk welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van Marc van der Hout, Peter Tange en Lidy van der Toorn.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn geen ingekomen stukken of mededelingen te doen.

3. Verslag ledenvergadering 21 oktober 2021

Dit verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Jaarverslag van de secretaris 2021

Van het jaarverslag 2021 wordt kennisgenomen en wordt onder dankzegging aanvaard. Naar aanleiding van het verslag zijn geen vragen of opmerkingen.

5. Financiën

Het verslag van de penningmeester wordt aan de orde gesteld. In verband met de afwezigheid van Marc van der Hout wordt door Peter Roos aan de hand van enkele sheets een korte toelichting gegeven.

Er wordt gevraagd naar de grote post portokosten. Deze is € 300,00 te hoog omdat ten onrechte de eindejaar presentjes voor de bezorgers hierop zijn geboekt. Anderzijds zijn deze hoger door het grote aantal jaarboeken dat verzonden moest worden omdat de Genootschapsdag i.v.m. corona niet door kon gaan.

Namens de kascommissie zegt Rob Berkhout dat de stukken zijn gecontroleerd en akkoord bevonden. Het geeft een getrouwe weergave van de inkomsten en uitgaven. Hij stelt namens de kascommissie voor de stukken goed te keuren en de penningmeester decharge te verlenen.

Hier wordt door de ledenvergadering mee ingestemd.

Hierna worden de financiële stukken 2021 door de ledenvergadering vastgesteld.

Rob Berkhout en Fred Sanders worden benoemd als de nieuwe leden van de kascommissie. Ter afronding van dit agendapunt dankt de voorzitter de leden van de kascontrolecommissie voor hun inspanningen.

6. Bestuursverkiezing

Peter Roos is in zijn functie als voorzitter aftredend en herkiesbaar.

Er hebben zich geen tegenkandidaten aangemeld. Daarom wordt voorgesteld tot herbenoeming van Peter Roos over te gaan. De ledenvergadering stemt door middel van applaus met dit voorstel in.

7. Toelichting op de activiteiten van ons genootschap in 2022

Peter Roos geeft een toelichting op de voor 2022 geplande activiteiten.

Naast de gebruikelijke activiteiten zoals de vandaag gehouden algemene ledenvergadering met lezing en/of film, het uitbrengen van Torenklanken en het Jaarboek en de Genootschapsdag in november gaat hij op enkele activiteiten nader in.

De Open Monumentendag zal dit jaar alleen op zaterdag 10 september worden gehouden en zal zich vooral rond de Beschuitstoren afspelen. Door de OMD-commissie zullen activiteiten worden georganiseerd rond de voor die dag geplande opening van de stijlkamers naast de Beschuitstoren en de afronding van de restauratie van de gevelsteen uit de Bartelsluis. In het

programma zal ook specifiek aandacht zijn voor jongeren. Zo staan oud-Hollandse kinderspelen en een optreden van Ratatouille Jeugdorkest op het programma.

8. Rondvraag

De heer De Waart vraagt naar de opbrengst van de actie voor de restauratie van de gevelsteen uit de Bartelsluis en of er nog nader onderzoek is gedaan naar de historie van de steen.

De actie voor de restauratie van de gevelsteen heeft ca. € 1300,00 opgebracht. Met de toegezegde subsidies is er daardoor ook ruimte om een korte film te laten maken over de historie en restauratie van de steen.

Door Pier van Leeuwen van het Honig Breethuis was al eerder een vooronderzoek gedaan naar de steen. Daarbij ontstond het vermoeden dat er in de tekst een woordgrap was verstopt, maar die hebben we niet kunnen vinden.

9. Sluiting

Peter Roos sluit de vergadering met dank aan de inbreng van de aanwezigen en geeft vervolgens het woord aan Jan Krijt die een lezing zal houden over papiermakers, windmolens, werven en de wetenschap.

Na deze lezing en de pauze zal de film *Van schuim tot kraag* worden vertoond die door Thijs Ris en Henk Renaud is gemaakt naar aanleiding van het gelijknamige boek.

Aan het einde van de avond worden Jan Krijt en de makers van de film door de voorzitter bedankt, ondersteund door applaus van de aanwezige leden.

Arthur van Haarlem, secretaris <

Restaurateur Cees Woud geeft een toelichting op zijn werk aan de 'Steen des aanstoots' uit de Bartelsluis. Hij wordt geflankeerd door Arthur van Haarlem (links) en Peter Roos van het Historisch Genootschap Wormer.

FOTO HENK WIJNGAARDS

JAARVERSLAG HISTORISCH GENOOTSCHAP WORMER 2022

Na twee, door corona veroorzaakte, vrij rustige jaren, kan 2022 voor het Historisch Genootschap Wormer als een actief en succesvol jaar worden aangemerkt. De activiteiten konden weer zonder beperkingen worden gehouden en projecten die al langer in de steigers stonden, konden succesvol worden afgerond.

Omdat er in maart nog te veel onzekerheden bestonden of een ALV op de normale wijze

kon worden gehouden, werd besloten deze te verplaatsen naar 2 juni. Op die datum kon de ALV inderdaad op de gebruikelijke wijze plaatsvinden, zij het dat het aantal bezoekers (ca. 50 leden) toch minder was dan we gewend zijn. Wellicht was de terughoudendheid om grote bijeenkomsten te bezoeken hier toch nog debet aan. De afwezigen hebben wel een bijzondere avond gemist. Na een kort huishoudelijk gedeelte waarin o.a.

de jaarstukken zijn vastgesteld en onze voorzitter werd herbenoemd, hield Jan Krijt een lezing over Wevers, Windmolens, Werwen en Wetenschap. Deze zeer levendige en verrassende lezing werd begeleid door beeld en geluid en werd door de aanwezigen enthousiast ontvangen. Dat was ook het geval bij de film 'Van schuim tot kraag' waameer de avond werd afgesloten. Al met al een zeer geslaagde avond.

Ook de Open Monumentendag die op zaterdag 10 september werd gehouden was na twee jaar van afwezigheid weer een groot succes. Onder de titel 'In en rondom de Beschuitstoren' vond een reeks van activiteiten rond de Beschuitstoren plaats, waarvoor zelfs de Dorpsstraat een groot deel van de dag was afgesloten. De hele dag werd in de Beschuitstoren een boekenmarkt gehouden en werden historische films vertoond. Om 11 uur werden door burgemeester Judith Michel de stijkkamers geopend en werd onder begeleiding van het mannenkoor De Eendracht de animatie in de stijkkamer in werking gesteld. Vervolgens werd door Cees Woud de restauratie van de gevelsteen uit de Bartelsluis afgerond door het hakken van de laatste letters in deze steen. In het parkje tegenover de Beschuitstoren werden oud-Hollandse spelletjes gehouden en werden de kinderen (ruim 100) vermaakt door een ballonartiest. Deze goed bezochte en zeer geslaagde (gelukkig ook zonnige) dag werd afgesloten met een optreden van het Ratatouille Jeugdorkest.

De inrichting van de stijkkamers en het in werking stellen van de animatie door burgemeester Judith Michel was de afronding van een project dat helaas veel langer heeft geduurd dan eerder de bedoeling was. Het bestuur van de stichting Beschuitstoren is lang bezig geweest om sponsors te vinden voor de financiering van dit project. Maar na toezegging van de benodigde gelden kon het project worden afgerond. Met een druk op de knop kunnen belangstellenden zelf de animatie in werking stellen en begeleid door gezang van het mannenkoor De Eendracht bekijken. De afronding van dit project was

ook het moment waarop de voorzitter van de Stichting Beschuitstoren, Roel Woud,, het stokje kon overdragen aan de nieuwe voorzitter van de stichting, Peter Tange.

Ook het hakken van de laatste letters in de gevelsteen uit de Bartelsluis was de afronding van een ander belangrijk project. In 2021 werd het plan opgevat om de gevelsteen uit de Bartelsluis, die op dat moment in stukken in de achtertuin van het Honing Breethuis lag, te restaureren. Deze restauratie zou een aanjager kunnen zijn voor het plan om de hele Bartelsluis te restaureren. Na deze restauratie zou de dan geresatureerde gevelsteen in de sluis kunnen worden teruggeplaatst.

Toen begin 2022 de nodige financiële middelen bij elkaar waren gebracht, kon dankzij deze gulle gevers de opdracht voor het lichten en restaureren van de gevelsteen aan Cees Woud worden gegeven. Van het lichten van de steen en de restauratie is een film gemaakt die later bij de steen via een QR-code kan worden bekeken. Op Open Monumentendag kon door het hakken van de laatste letters door Cees Woud de restauratie worden afgerond. Bij die gelegenheid werd de steen door de voorzitter van het Honing Breethuis, Maria Buren, formeel aan het Historisch Genootschap overgedragen. Voorlopig heeft de steen een plaats gevonden in de bestrating voor de stijkkamers bij de Beschuitstoren en hopelijk laat de terugplaatsing in de geresatureerde Bartelsluis niet al te lang op zich wachten.

Op 26 november kon ook weer een Genootschapsdag worden gehouden waar de leden de 17e editie van het jaarboek konden afhalen. Gedurende het jaar was de redactie van het jaarboek weer druk bezig geweest met het onderzoek en schrijven van de artikelen en zoals gebruikelijk mocht het resultaat er zeker weer zijn. Tijdens de Genootschapsdag werd door de voorzitter van de redactie, René van Maanen het eerste exemplaar uitgereikt aan Els Mak, die ook al vele jaren deel uitmaakt van deze redactie. Hoewel de Genootschapsdag goed bezocht was, hebben helaas toch (te) weinig mensen

gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het jaarboek af te halen of aan een ander lid te vragen dit boek voor hem/haar mee te nemen. Het gevolg was dat ruim 400 boeken niet zijn afgehaald. Dat is erg jammer omdat dit erg veel extra werkzaamheden tot gevolg heeft. De niet afgehaalde boeken moeten worden uitgezocht en de vrijwilligers moeten worden ingeschakeld om het jaarboek toch nog voor de feestdagen bij de mensen thuis te krijgen. Het bestuur wil een beroep op alle leden doen om in 2023 het jaarboek zelf af te halen of een ander te vragen dit voor hem/haar te doen.

Voor de Historische Vereniging Zandijk is op 15 mei door Frans Koelemeijer in samenwerking met Anneke Steemers van de vereniging uit Zandijk een excursie naar Wormer georganiseerd. Deze vereniging was met 30 personen aanwezig. In de Nieuwe Kerk kregen zij een lezing van Peter Tange over de geschiedenis van de Beschuitstoren en aansluitend een verhaal van Driek Hartman over de Nieuwe Kerk. Frans Koelemeijer vertelde vervolgens een boeiend verhaal over twee oud-burgemeesters van Wormer die achter de kerk begraven liggen. Het bezoek werd afgesloten met een bezoek aan het Moriaanshoofd waar zij onder het genot van een hapje en een drankje een demonstratie kolven kregen en daarna ook zelf nog de kolfstok ter hand mochten nemen.

Door burgemeester Judith Michel is het bestuur in contact gebracht met de publicatiestichting Bas Baltus uit Hoorn. Zij wilden graag een bezoek brengen aan enkele historische plekken in Wormer. Op 23 september heeft dit bezoek plaatsgevonden. Zij werden ontvangen in de Beschuitstoren waar iets is verteld over ons Genootschap en de geschiedenis van Wormer. Vervolgens is een bezoek gebracht aan de kerk in Jisp waar Nico Koelemeijer een verhaal heeft verteld over de geschiedenis van deze kerk. Ook dit bezoek werd weer afgesloten met een hapje en een drankje in het Moriaanshoofd. Twee zeer geslaagde bezoeken die door de deelnemers enthousiast werden ontvangen.

Ook in 2022 hebben veel nieuwe leden zich aangemeld, maar ook een aantal leden hebben o.a. i.v.m. verhuizing het lidmaatschap opgezegd of zijn ons ontvallen. In 2022 is het ledental iets gedaald van 665 leden op 1 januari naar 656 leden op 31 december.

Opnieuw is de redactie van Torenklanken erin geslaagd vier edities uit te brengen met aansprekende verhalen en artikelen. In 2022 zijn de nummers 65 t/m 68 uitgekomen. Het digitaal onderhouden van contact met onze leden en belangstellenden gaat steeds meer een grote rol spelen. De website van het Genootschap (www.genootschapwormer.nl) en de facebookpagina van het Genootschap (<https://nl-nl.facebook.com/Historisch-Genootschap-Wormer-683885491777889/>) worden goed bezocht. Ook de digitale nieuwsbrief die regelmatig wordt verzonden voor de aankondiging van activiteiten wordt door de ontvangers op prijs gesteld. Leden die deze digitale nieuwsbrief niet ontvangen, kunnen zich daarvoor via de website aanmelden.

Uiteraard willen we niet afsluiten zonder een welgemeend woord van dank voor de vrijwilligers die betrokken zijn bij de activiteiten of zich op andere wijze voor het Genootschap inzetten. Natuurlijk blijven nieuwe vrijwilligers nog steeds van harte welkom.

Arthur van Haarlem,
secretaris <

Presentatie van het Jaarboek 2022 door redactieleden Els Mak en René van Maanen.
FOTO WIETSKE VAN SOEST

HISTORISCH GENOOTSCHAP WORMER

JAARREKENING 2022

Balans 31 december 2022

Bezittingen	31-dec-22	31-dec-21	Schulden	31-dec-22	31-dec-21
	Euro	Euro		Euro	Euro
Inventaris	-	-	Kapitaal	118	1.691
Voorraden	468	468	Voorziening	19.048	19.048
Vorderingen	1.975	1.217	Schulden	300	164
Kas-Banksaldo	17.024	20.411	Donaties gedenksteen	-	1.193
Totaal	19.467	22.096	Totaal	19.466	22.096

Ontvangsten	Begroting 2023	begroting 2022	2022	2021	verschil 2022 en 2021
Contributie	11.900	11.900	11.652	11.809	-157
Subsidie	600	600	600	600	-
Subsidie en ontvangsten bedragen OMD	-	-	974	-	974
Overige opbrengsten	2.600	7.500	2.182	6.871	-4.689
Opbrengsten Bartelsluissteen	-	-	2.974	-	2.974
Rente	-	-	2	2	-
Totale inkomsten	15.100	20.000	18.384	19.282	-898

Uitgaven	Begroting 2023	begroting 2022	2022	2021	Verschil 2022 en 2021
Jaarboek	11.000	9.800	10.758	9.756	1.002
Torenklanken	700	700	752	663	89
Overige publicaties	750	5.500	677	5.518	-4.841
Kantoorbenodigdheden	100	100	135	101	34
Kosten Open Monumenten dag	-	-	1.296	-	1.296
Kosten Bartelsluissteen	-	-	2.974	-	2.974
Porti	500	500	489	727	-238
Kosten aanschaf inventaris	100	100	127	97	30
Computerkosten	1.100	1.000	1.051	1.023	28
Huur Locatie wo Stoomhal	1.250	600	1.236	495	741
Verkoopprovisie boeken	150	400	32	397	-365
Kosten vrijwilligers	200	200	176	164	12
Bankkosten	250	300	254	323	-69
Totale uitgaven	16.100	19.200	19.957	19.264	693
Resultaat	-1.000	800	-1.573	18	-1.591

BRIEF BESTUUR RESTAURATIE BARTELSLUIS

College van B & W en leden van de gemeenteraad
Wormer, 13 januari 2023
Onderwerp: Restauratie Bartelsluis

Geacht college en leden van de gemeenteraad,
In 2021 heeft ons Genootschap het plan opgepakt om de gevelsteen, die vroeger in de wand van de Bartelsluis was ingemetseld, te restaureren. Deze steen lag al vele jaren in stukken gebroken in de tuin van het Honig Breethuis in Zaandijk en dreigde steeds verder in verval te raken. Aan deze gevelsteen is een mooi historisch verhaal verbonden over een ijdele burgemeester die via het plaatsen van de steen in de sluis alsnog zijn gelijk wilde halen. Om deze restauratie mogelijk te maken hebben wij fondsen aangeschreven en een inzamelingsactie gehouden onder onze leden en de inwoners van Wormer.

Het Gerrit Blaauwfonds en de Stichting Support Sport en Cultuur Wormer hadden een fors bedrag voor de restauratie toegezegd. Echter omdat de inzamelingsactie bijna de helft van de voor de restauratie benodigde gelden had opgebracht, hadden we maar een deel van de toegezegde subsidie nodig om de restauratie te realiseren.

Uit het feit dat de inzamelingsactie bijna € 1500,- heeft opgebracht en de vele positieve reacties die wij op ons initiatief om de gevelsteen te restaureren hebben ontvangen, mag worden afgeleid dat onze burgers ook erg begaan zijn met het behoud van ons cultureel erfgoed. Daar zijn we erg blij mee.

Vorig jaar is door steenhouwer Cees Woud de steen uit de tuin van het Honig Breethuis gelicht en gerestaureerd. Tijdens de Open Monumentendag op 10 september 2022 jl. heeft Cees Woud door het hakken van de laatste letters de restauratie afgerond. Vervolgens heeft de steen een (hopelijk tijdelijke) plaats gekregen in de bestrating voor de stijlkamers bij de Beschuitstoren.

Van het lichten van de steen en de restauratie door Cees Woud is een film gemaakt die medio van dit jaar zal verschijnen. Bij de gevelsteen zal een tegel met een QR-code worden geplaatst waardoor belangstellenden meer informatie over de steen kunnen krijgen en de film over de restauratie kunnen bekijken.

Zoals eerder gezegd hopen we van harte dat de huidige plek van de gevelsteen een tijdelijke plek is, omdat wij van mening zijn dat de steen uiteindelijk moet worden teruggeplaatst in de wand van een gerestaureerde Bartelsluis.

Daarom willen wij de afronding van de restauratie graag aangrijpen om uw college en gemeenteraad nogmaals op te roepen nu daadwerkelijk werk te maken van de restauratie van de Bartelsluis. Deze sluis ligt in een mooie en historische plek in onze gemeente en verdient het zeker om gerestaureerd te worden. Door nog langer te wachten zal de sluis steeds verder in verval raken en zal restauratie steeds moeilijker en kostbaarder worden.

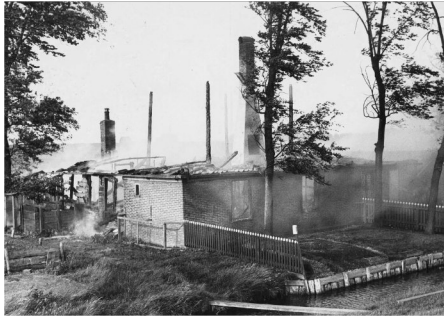
Daarom willen wij u vragen spoedig tot actie over te gaan. Op onze support en ondersteuning kunt u zeker rekenen.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van het Historisch Genootschap Wormer

Arthur van Haarlem, secretaris <

DE RODE HAAN KRAAIDE BIJ LENA door Frans Koelemeijer

Er bleef niet veel over van de boerderij Lena in de Engewormer na de brand op 20 juni 1934.

FOTO GEMEENTEARCHIEF ZAAINSTAD 22_05232

In *De Zaanlander* van 22 juni 1934 werd bericht over een brand in een boerderij in de Engewormer.

Volgens dat bericht zou van de boerderij Lena weinig zijn overgebleven. Eigenaar van de boerderij was Willem de Boer. Op het moment van de brand woonde hij daar zelf niet, maar zijn huurders veehouder Cornelis Meester en zijn vrouw Antje Blokker. Cornelis was afkomstig uit Purmerend en Antje uit Monnickendam. Toen de brand uitbrak waren zij precies een jaar getrouwd. De naam Lena zal afkomstig zijn geweest van de dochter van De Boer, Lena Hendrika.

Waar stond deze boerderij? Het krantenbericht wist daar niet veel meer over te melden dan dat de boerderij ruim tien minuten fietsen verwijderd was van de Bartelssluis en dichterbij de Tolbrug in de Engewormer lag dan 'bij ons dorp'.

Volgens de bevolkingsadministratie vestigde Willem de Boer zich in 1916 in de Engewormer op nummer E11. Hij stond toen te boek als melkslijter. Zoals ook in het dorp Wormer was omnummering van huizen in de Engewormer een aantal keren aan de orde en werd E11 later nummer 23. En dat is de plek waar de familie Maarseveen later woonde, in de uiterste zuidoosthoek van de polder. Dick Maarseveen herinnert zich nog de

resten van de oude boerderij die hij op zijn toekomstige woonplek aantrof.

Dertig jaar later, het was 1981, ging de familie Meester nog eens terug naar de oude plek van Lena en zij ontmoetten daar de familie Maarseveen voor het huis aan de dijk. Zij schreven daarop een brief aan de familie Maarseveen waarin stond dat het niet allemaal zo was gegaan als in de krant van 1934 stond. Zij hoefden niet gered te worden zoals de krant schreef en dat van de inboedel niets meer overbleef, was ook niet juist. Zo was de brand bij Lena het begin van een contact tussen beide families.

Opmerkelijk is dat in 1934 de erven De Boer een aanvraag voor een bouwvergunning indienden voor het bouwen van een boerderij op de plaats waar de oude had gestaan.

Echter in 1937 werd de zaak geveild. De oude boerderij is niet uit zijn as herrezen.

Via via kwam de grond in handen van Veldt die daar een woning liet bouwen (de bouwvergunning werd in 1966 verleend) en die vervolgens werd overgenomen door Maarseveen.

Over de plek in kwestie is uiteraard nog veel meer te vertellen. De namen van Huib en Jan Servaas duiken dan op, die hun boerderijen in deze hoek van de Engewormer hadden. Nog verder terug in de tijd was daar veehouder Jan Kruithof actief. In een later stadium hopen we daar meer over te berichten. <

SCHENKINGEN door de redactie

- Van Johan Dantuma, Wormer, diverse boeken over de Zaanstreek/Tweede Wereldoorlog.
- Van Thom Haller, Wormer, door hem ingebonden afleveringen van *Torenklanken* vanaf 2006 tot en met 2020 (3 delen).
- Van Peter Smit, Wormer, een tekening van de Beschuitstoren.
- Van Aafke Smit-Gravensteijn, Hoogezand, boeken van Cor Bruijn, Loosjes, Husslage en Mol, boek *Amsterdam toen en nu, De Zaanstreek 1940-1945, Twaalf vrolijke liedjes voor de katholieke school en het gezin*, foto's en krantenartikelen van en over Wormer, fotoboekjes Koog aan de Zaan, Zaandijk en Zaandam, aflevering 9 *Ach lieve tijd*, materiaal over Zandweg 58, boekje *Zaanstreek in panorama, Historische Atlas van de Zaanlanden* en *Oud Zaens Kwartet*.
- Van mevrouw Greetje Blokker, namens de zussen Vink, een tekening van Frans Mars, voorstellende de werkplaats van timmerman Vink.
- Van Gerard de Groot, Wormer, een kopie van de kaart van C. Mol, met onder meer alle molens in Wormer.
- Van Henk Eeuwen Castricum, een oude bel van Van Gelder Zonen en twee pikhaken.
- Van Stichting Historisch Oost-Knollendam, *Feestgids der toneelvereniging 'Herleving' 1923*, Statuten en Huishoudelijk Reglement van het Centraal Genootschap Kinderherstelling- en vakantiekolonies 1919, Statuten en Huishoudelijk Reglement van de Vereeniging voor Handel en Industrie te Wormer 1931, Bouw- en Woningverordening voor de gemeente Wormer 1922, diverse krantenknipsels waaronder over de brand bij ADM Cacao december 2003.
- Van de Historische Vereniging Wormerveer, diverse krantenknipsels waaronder omvangrijke serie knipsels 'Zaanse Geschiedenis' over Wormer uit het *Dagblad voor de Zaanstreek De Typhoon* verschenen rond 1959 en enkele historische foto's.
- Van familie Beijaard, Wormer, de complete serie *Ach lieve tijd, tien eeuwen Zaanstreek en de Zaankanters*.

Alle schenkers hartelijk dank. Geschonken foto's en dia's zullen door onze fotowerkgroep worden gescand en ingevoerd in de beeldbank van het Waterlands Archief en daarna in beheer worden overgedragen aan dit archief. De overige objecten zullen wij goed bewaren en eventueel gebruiken. <

De bel afkomstig uit de papierfabriek van Van Gelder Zonen in Wormer geschonken door Henk Eeuwen.

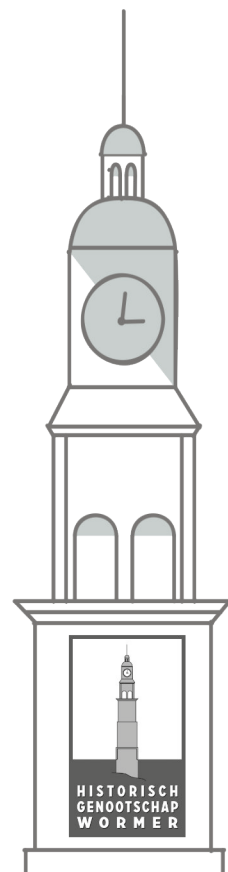
FOTO HISTORISCH GENOOTSCHAP WORMER

AGENDA 2022/2023

- **Donderdag 23 maart 2023 om 20.00 uur, inloop 19.30 uur**
Algemene ledenvergadering
Locatie: Stoomhal, Pakhuisplein 44, Wormer
- **September 2023**
Open Monumentendag
- **November 2023**
Genootschapsdag met presentatie Jaarboek 2023

Gaat u verhuizen? Of heeft u een ander e-mailadres? Laat het ons weten!

Schriftelijk: Historisch Genootschap Wormer p/a De Lindeboom 22, 1531 PM Wormer. E-mail: secretaris@genootschapwormer.nl

COLOFON

Torenklanken is een kwartaaluitgave van het Historisch Genootschap Wormer.

Een lidmaatschap kost € 17,50 per jaar.

Redactie

Frans Koelemeijer (eindredactie), Lucie Koelemeijer, Jos Lap,

Wietske van Soest (opmaak)

Redactieadres: Dorpsstraat 176, 1531 HR Wormer

E-mail: torenklanken@genootschapwormer.nl

Bestuur

Peter Roos, voorzitter

Arthur van Haarlem, secretaris

Marc van der Hout, penningmeester

Marc Grandiek

Nico Koelemeijer

Albert Stol

Jaarboek

Redactie: René van Maanen, Els Mak,

Nico Koelemeijer, Dick Pranger

E-mail: jaarboek@genootschapwormer.nl

Fotowerkgroep

Carla Koetsier, Rita van de Wiel,

Henk Wijngaards

Beschuiftorencommissie

Mart Daas, Frans Götz, Albert Stol

Commissie Open Monumentendag

Frans Koelemeijer, Lucie Koelemeijer, Albert Stol, Henk Wijngaards

Historisch Genootschap Wormer

De Lindeboom 22, 1531 PM Wormer, 075-8880279

Opgericht: 14 december 2005

KvK-nummer: 34242956

Rabobank: IBAN NL43 RABO 0114 5401 79

E-mail: secretaris@genootschapwormer.nl

Website: www.genootschapwormer.nl

Facebook: Historisch Genootschap Wormer

